

Poz. 24

UCHWAŁA NR 181
RADY NAUKOWEJ DYSCYPLINY PEDAGOGIKA

z dnia 28 maja 2024 r.

w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego Oleny Protsenko

Na podstawie art. 328 ust. 4, w związku z art. 187 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm.), § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą (Dz. U. z 2018 r. poz. 1877), w związku z § 49 pkt 6 Statutu Uniwersytetu Warszawskiego (Monitor UW z 2019 r. poz. 190 z późn. zm.) oraz § 2 ust. 2 zarządzenia nr 122 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą (Monitor UW z 2020 r. poz. 257), Rada Naukowa Dyscypliny Pedagogika postanawia, co następuje:

§ 1

Odmawia się uznania stopnia kandydata nauk pedagogicznych Oleny Protsenko nadanego przez Wyższą Komisję Atestacyjną Ukrainy w dniu 14 kwietnia 2010 r. decyzją Specjalizowanej Rady Naukowej Instytutu Przygotowania Pedagogicznego i Kształcenia Dorosłych Akademii Nauk Edukacyjnych Ukrainy (ukr. АПН України) za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 19 marca 2024 r. do Biura Rad Naukowych wpłynął wniosek Oleny Protsenko, dalej: „Strona”, o uznanie stopnia naukowego uzyskanego za granicą za równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym. Wniosek złożony wraz z dokumentacją naukową Strony dotyczył uznania stopnia kandydata nauk pedagogicznych nadanego Stronie przez Wyższą Komisję Atestacyjną Ukrainy w dniu 14 kwietnia 2010 r. decyzją Specjalizowanej Rady Naukowej Instytutu Przygotowania Pedagogicznego i Kształcenia Dorosłych Akademii Nauk Edukacyjnych Ukrainy (ukr. АПН України), dalej: „stopień naukowy”, za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, dalej: „wniosek”.

W dniu 19 marca 2024 r. Biuro Rad Naukowych przekazało wniosek Strony Radzie Naukowej Dyscypliny Pedagogika, dalej: „Rada”, i powołanej przez Radę uchwałą nr 143 z dnia 26 września 2023 r. stałej komisji do przeprowadzania oceny formalnej i merytorycznej wniosków w sprawie nostryfikacji stopnia naukowego w celu sformułowania uzasadnionej opinii dla Rady w kadencji 2021-2024, dalej: „komisja”.

Do komisji powołano prof. dr. hab. Grzegorza Szumskiego (przewodniczący), prof. dr. hab. Joannę Madalińską-Michalak i dr. hab. Agnieszkę Naumiuk, prof. ucz. Komisja na posiedzeniu Rady w dniu 26 marca 2024 r. zarekomendowała wezwanie Strony do przedłożenia tłumaczenia na język polski dołączonej do wniosku rozprawy doktorskiej „Система післядипломної педагогічної освіти в Греції”, stanowiącej podstawę nadania stopnia naukowego w Ukrainie. Rada uchwałą nr 172 z dnia 26 marca 2024 r. wezwała Stronę do przedłożenia tłumaczenia zwykłego na język polski wyżej wskazanej rozprawy doktorskiej, dalej: „tłumaczenie rozprawy”.

W dniu 30 kwietnia 2024 r. do Biura Rad Naukowych wpłynęło tłumaczenie rozprawy. W dniu 9 maja 2024 r. Biuro Rad Naukowych przekazało tłumaczenie rozprawy komisji. W dniu 21 maja 2024 r. do Biura Rad Naukowych wpłynęła opinia komisji z dnia 20 maja 2024 r. dotycząca jakości rozprawy doktorskiej Strony i zasadności uznania stopnia naukowego Strony uzyskanego w Ukrainie za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, dalej: „opinia komisji”. W dniu 21 maja 2024 r. Biuro Rad Naukowych przekazało Radzie tłumaczenie rozprawy i opinię komisji.

W dniu 28 maja 2024 r. podczas posiedzenia Rady rozpatrzono wniosek Strony. Podczas przedmiotowego posiedzenia członkowie komisji przedstawili Radzie swoje stanowisko, przedstawili przebieg prac komisji i przytoczyli opinię komisji. W opinii komisji wskazano, co następuje:

„Olena Protsenko, dalej: «Autorka», przygotowała rozprawę doktorską pt. *Система післядипломної педагогічної освіти в Греції* (tłum. *System kształcenia podyplomowego nauczycieli w Grecji*). Rozprawa mieści się w całości w zakresie pedagogiki porównawczej. Jest swoistą analizą problemu oświatowego w jednym kraju obcym dla Autorki (w Grecji), a zatem monografią. Wyraźnie jednak funkcją poznawczą badań jest nie tylko systematyczny opis i analiza zjawiska, ale także wykorzystanie uzyskanej wiedzy do doskonalenia systemu doksztalcenia i doskonalenia nauczycieli we własnym kraju. Rozprawa poświęcona jest analizie rozwoju i aktualnego stanu systemu podyplomowego kształcenia nauczycieli w Grecji. Znaczące fragmenty rozprawy dotyczą jednak także prezentacji rozwoju analogicznych systemów na Cyprze oraz w Ukrainie. O ile intencje porównania z rzeczywistością ukraińską są czytelne (chodzi o realizację praktycznej funkcji badań porównawczych, czyli doskonalenie systemu we własnym kraju w oparciu o doświadczenia zagraniczne), o tyle porównanie z Cyprzem nie jest oczywiste, a w rozprawie nie doprecyzowano jego celu. Mimo znaczącego wysiłku Autorki przedłożona rozprawa posiada poważne ograniczenia, które przemawiają przeciwko uznaniu jej stopnia naukowego uzyskanego w Ukrainie za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Chociaż wybór systemu doksztalcenia i doskonalenia nauczycieli jako przedmiotu analiz nie budzi wątpliwości, to już uzasadnienie doboru systemu greckiego wymaga uzasadnienia. Autorka nie dostarczyła argumentów uzasadniających ten wybór, a także nie przedstawiła jego ograniczeń. Ważnym mankamentem rozprawy jest brak wyraźnych ram teoretycznych badania. Autorka nie przedstawiła współczesnego stanu teorii kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli i głównych problemów, z którymi systemy te się borykają. Nie zbudowała także siatki pojęciowej, złożonej z klarownych terminów i hipotetycznych zależności między nimi. W rozprawie niedokładnie opisano metodykę zbierania materiałów do analiz. Autorka wykorzystywała jedynie dokumenty zastane, choć przebywała na pobycie studyjnym w Grecji. Przede wszystkim jednak nie przedstawiła metodyki prowadzonej kwerendy. Także inne komponenty metodologii badania porównawczego nie zostały w rozprawie

należycie zrealizowane. Autorka nie określiła precyzyjnie celów badania, ani nie sformułowała problemów, które zamierzała rozwiązać za pomocą analizy komparatystycznej. Funkcja idiograficzna, podstawowa w każdym badaniu z zakresu pedagogiki porównawczej, nie została prawidłowo zrealizowana. Przede wszystkim zabrakło systematycznego, klarownego opisu i interpretacji systemu kształcenia zawodowego nauczycieli w badanych krajach oraz głównych problemów szkolnictwa w tych krajach. Taki opis stanowi niezastąpioną podstawę do zrozumienia struktury, a przede wszystkim racjonalnej oceny funkcjonalności systemu dokształcania i doskonalenia nauczycieli. Problem oceny jakości systemu i jego funkcji pogłębia bardzo sporadyczne odwoływanie się przez Autorkę do zastanych badań empirycznych na temat efektywności analizowanego systemu. Autorka nie wyjaśnia przy tym, czy jest to wynik jej zamysłu metodologicznego czy po prostu niedostatku takich badań. W rozprawie występuje wiele błędów ekwiwalencji. Z tego powodu bardzo wiele elementów greckiego systemu podyplomowego kształcenia nauczycieli jest niezrozumiałych dla czytelnika. Autorka nieprecyzyjnie różnicuje prezentację faktów, opinii innych badaczy i własnych. Ta praktyka sprawia, że niejednokrotnie czytelnik nie jest w stanie ocenić statusu formalnego informacji. Brak wyraźnych ram odniesienia dla oceny jakości systemu dokształcania i doskonalenia nauczycieli w Grecji sprawia, że wiele wniosków formułowanych w rozprawie jest bardzo ogólnikowych i mało precyzyjnych. Wzrost poznawczy rozprawy jest zatem bardzo ograniczony. Przez niedociągnięcia o charakterze teoretycznym i metodologicznym również funkcja praktyczna badania nie została zrealizowana na wysokim poziomie.”.

Następnie podczas przedmiotowego posiedzenia Rada przeprowadziła dyskusję w sprawie uznania stopnia naukowego Strony za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Rada omówiła zarówno zalety rozprawy oraz braki w metodologii badań. Do zalet zaliczono aktualność podjętego problemu. Podkreślono także, że rozprawa zawiera informacje na temat systemu dokształcania zawodowego nauczycieli w Grecji, które nie są prezentowane w polskiej i anglojęzycznej literaturze naukowej. Jednocześnie zwrócono uwagę na ograniczenia metodologiczne badania. Według opinii Rady rozprawa nie spełnia standardów metodologicznych obowiązujących w komparatyście pedagogicznej. Do podstawowych mankamentów należy: brak wskazania problemów badawczych, które zamierzano rozwiązać i ich osadzenia we współczesnym stanie wiedzy pedagogicznej; brak precyzyjnej informacji na temat sposobu zbierania danych do analiz oraz weryfikacji ich prawdziwości poprzez konfrontowanie wielu źródeł; brak precyzji w definiowaniu kluczowych pojęć oraz realizacji zasady ekwiwalencji. Stwierdzono także, że zastosowany sposób prezentacji i analizy danych, w którym często brak jest precyzyjnego rozróżnienia faktów oświatowych, opinii innych badaczy i ocen własnych bardzo obniża heurystyczną wartość badania. Z powodu wskazanych mankamentów rozprawa nie stanowi oryginalnego rozwiązania problemu naukowego, co jest jednym z wymogów sformułowanych w art. 187 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po zakończonej dyskusji Rada przeprowadziła tajne głosowanie w sprawie uznania stopnia naukowego Strony za równoważny z polskim stopniem doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika. Do głosowania uprawnionych było 28 osób, głosowało 20 osób, oddając 20 głosów ważnych. Nie oddano głosów na „tak”, oddano 19 głosów na „nie”, 1 głos oddano „wstrzymujący się”. Tym samym Rada postanowiła jak w § 1.

POUCZENIE

Zgodnie § 5 ust. 2 zarządzenia nr 122 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą (Monitor UW z 2020 r. poz. 257), od niniejszej decyzji przysługuje wnioskodawcy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Radę Naukową Dyscypliny Pedagogika.

Przewodniczący Rady Naukowej Dyscypliny Pedagogika: *Z. Izdebski*